

Metodika vzdělávacího programu KA 1

Název projektu: Příroda člověku, člověk přírodě

Číslo projektu: EHP-CZ02-OV-1-035-2015

Realizátor: Naučné středisko ekologické výchovy Kladno - Čabárna, o.p.s.,

Dostupnost metodiky: www.nsev-kladno.cz

Název a číslo klíčové aktivity: KA 1 Zvýšení povědomí o biodiverzitě a možnostech jejího rozvoje

1. Název vzdělávacího programu: Příroda – největší stavebnice

2. Popis programu:

Prostředí: Učebna s plátnem evokující smutnou, šedivou, jednoduchou krajinu.

1.část:

Ptáme se dětí, zda se jim naše krajina líbí, zda je pestrá, barevná? Společně dojdeme k závěru, že není ani hezká ani pestrá, chybí v ní stromy, rostliny, zvířata... naším úkolem je tedy krajinu oživit.

Co potřebujeme, aby nám v přírodě rostly stromy a květiny? Básničkou přivoláme sluníčko a zavěsíme ho do krajiny.

Procházíme postupně jednotlivé typy krajin..

Skála – děti chodí jeden po druhém a vrací popadané kamení zpět na skálu.

Les – v lese chybí stromy. Básničkou probudíme studánku, děti postupně vytahují pramen vody ze studánky a klikatí ho do prostoru budoucího lesa.

Rybník - na potoce postavíme hráz z kamenů (dřevěné kostky-děti si je podávají pomocí „hada“ jeden po druhém). Aby voda mohla odtékat, je potřeba do hráze zabudovat stavidlo, nakonec pomocí stuhy vyznačíme rybník.

Okolo rybníka zasázíme stromy a keře (dřevěné modely o několika částech). Vysvětlíme si rozdíl mezi stromem a keřem a z jakých částí se skládají.

Pole - povídáme si o tom, co na poli můžeme pěstovat a nakonec všichni společně zasejeme obilí (jen v náznaku rukou).

Louka – vysvětlíme si, co je to louka a znázorníme si ji zelenou látkou.

Sad – stromům v sadu chybí listy – děti ve skupinách razítkují lístky na papírové koruny, které pak společně přilepí ke stromům.

Na závěr přivoláme pomocí básničky mraky a počkáme, až zaprší.

2.část:

Louka - začínáme loukou – po dešti na ní mohou kvést květiny – děti se střídají a pomocí samolepek lepí na látku (louku) kvítka.

Krajina je již pestrá a barevná, ale stále nám v ní něco chybí. Jsou to zvířata. Opětovně procházíme krajinou a doplňujeme do ní její obyvatele.

Skála a jeskyně – netopýr. Povídáme si o tom, jak netopýr loví (potravu chytá do „kapsy“ na spodní části těla a sní ji až později. Následuje „hra na netopýra“ – jeden z dětí – netopýr – má na sobě netopýří kapsu a chytá potravu (míčky házené od ostatních dětí). Po hře zavěsíme plyšového netopýra do jeskyně.

Dalším obyvatelem skály by mohla být sova. Ukážeme dětem naši sovu – něco na ní ale není v pořádku - má černý kabátek. Postupně ukazujeme dětem různé druhy „kabátků“ (kůže ještěrky, peří volavky, srst zajíce a nakonec i peří sovy) a děti musí vybrat ten správný. Když má sova správný kabát, zavěsíme ji do naší krajiny.

Rybník – ptáme se dětí, jací živočichové mohou obývat rybník. Zmíníme i vydra a raka a zahrajeme si na ně. Děti (raci) se blíží k rybníku, jakmile se objeví vydra (ukážeme plyšovou vydru), couvají zpátky k polštářkům (kameny, pod které se raci schovávají). Vysvětlíme si, že rak couvá pouze tehdy, když je v nebezpečí.

Les – z lesa se něco ozývá (zaťukáme na dřevěné paličky), kdo by to mohl být? Datel. Rozdáme dětem dřívka a učíme se komunikovat jako datlové (druhy ťukání – občasné ťukání, když datel hledá potravu, pravidelné ťukání, když dělá díru do stromu a rychlé ťukání, když označuje své území).

Louka – povídáme si o živočiších obývajících louku. Které zvíře dělá hroudy z hlíny? ...; následuje hra na krtka. Děti podlezu židli a vylezou na židli protější (krtina).

Sad – na stromech se urodily plody – děti vybarvují obrázky jablek, hrušek a třešní a dávají je na hromádky pod správný strom.

Kdo by mohl obývat sad? Ježek. Hra na ježka – děti (ježci) chodí sem a tam a když se objeví výr (jeden z lektorů ukáže dravého ptáka v náznaku), ježci se stočí do klubička. Cílem je nebýt od výra uloven.

Jsme na konci naší krajiny. Ptáme se, zda se dětem líbí, zda už je pestrá, barevná...; děti souhlasí, společně dojdeme k pojmu rozmanitá příroda.

Na závěr můžeme krajinou ještě jednou projít a zopakovat si, jak jsme jí vylepšily.

3. Forma:

výukový ekologický program v délce tří hodin

4. Vzdělávací cíl:

Cílem programu je vysvětlit nejmenším dětem pojem rozmanitá příroda, co to znamená a proč je pro nás důležitá. Pomocí dřevěné stavebnice a dalších prvků z přírodnin si děti společnými silami sestaví vlastní krajinu, aby byla co nejpestřejší.

5. Maximální počet účastníků a upřesnění cílové skupiny:

30 dětí ve věku 4 – 6 let

6. Plánové místo konání: učebna

7. Odborný lektor, garant: Luděk Hora

8. Použité a vytvořené materiály a pomůcky:

plátno s kresbou krajiny, plyšové slunce, látkové mraky, molitanové kameny na skálu, 2 x modrá stuha vycházející z plátna (voda a rybník), pomalované dřevěné kostky na stavbu hráze a stavidla, stromy a keře (papírovo – dřevěné modely), molitanový mech, zelená látka s nálepkou (louka), papírové koruny stromů s razítky listů, plyšový netopýr, plastové míčky, kapsa netopýra vyrobená ze sítě, obrys sovy a její „kabátka“ (zalaminované obrázky s magnetem), plyšová vydra, dřevěné paličky, plyšový krtek, omalovánky ovoce, plyšový ježek

9. obrazové přílohy:

rybník s hrází

lužní les

děti razítkují koruny stromů do sadu

rozmanitá krajina na konci programu